

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar
Bedrijfsvoering/K. Schellekens

Onderwerp

Stand van zaken opvang
Oekraïners in de gemeente
Waalre

Ons kenmerk

291477

Datum

VERZONDEN 11 MEI 2022

Beste leden van de raad,

Vorige week ontving u geen regionale update vanuit de Veiligheidsregio, vanwege de viering van 5 mei. Wij hebben voor u op een rijtje gezet wat er op dit moment actueel is rond de huisvesting van Oekraïners in Waalre. We maken bij de huisvesting onderscheid in Gemeentelijke Opvanglocaties voor Oekraïners (GOO) en Particuliere opvang voor Oekraïners (POO).

Opvanglocaties in Waalre eerste ronde maart 2022

Al sinds de vluchtelingenstroom op gang kwam vanuit Oekraïne onderzochten we de mogelijkheden in Waalre om ruimte voor de gemeentelijke opvang beschikbaar te stellen. De gemeente heeft weinig 'eigen vastgoed' in handen. Dat betekent dat er weinig mogelijkheden waren om aan te bieden. De Veiligheidsregio wilde snel slagen maken en stak daarom begin maart vooral in op grotere objecten zoals vakantieparken, leegstaande schoolgebouwen of kantoorcomplexen in de andere gemeenten in onze regio. Inmiddels is Microlab Eindhoven ingericht voor de eerste opvang. Ook is er een aantal plaatsen beschikbaar waar Oekraïners dag- en nacht terecht kunnen voor de eerste 24 uren opvang. Tot op heden was er vooral sprake van particuliere opvang in onze gemeente. In totaal vonden zo'n 30 personen opvang bij inwoners uit de gemeente Waalre. Soms was er sprake van een familieconnectie maar vaak ook niet. Er waren particuliere inzamelingsacties en er is zelfs vanuit De Leemer Hoef een transportdienst opgezet om gevluchte Oekraïners bij de grens op te halen. Wij zijn trots op deze inwoners.

Opzetten crisisorganisatie intern

In maart en april kwam er mondjesmaat informatie vanuit het Rijk over hoe gemeenten de ingeschreven personen konden voorzien van middelen voor hun verblijf hier. Dat had ook te maken met de bijzondere positie van deze bevolkingsgroep, zij mogen zonder verblijfsvergunning hier verblijven. Inmiddels hebben we voldoende informatie om onder andere leefgeld, onderwijs en zorg te

organiseren. Vanuit het Rijk is er de toezegging gedaan dat de kosten die wij als gemeente maken volledig vergoed worden.

Vanwege de beperkte ambtelijke capaciteit en het vertrek van onze veiligheidsadviseur hebben we de afgelopen maand niet de volle aandacht aan deze bijzondere taak kunnen geven. We hebben vooral ingezet op het organiseren van het proces en het vrijmaken van capaciteit om de opdracht op te pakken.

Inmiddels, is een nieuwe veiligheidsadviseur in dienst getreden en hebben we de externe samenwerking opgezocht om zaken rondom onderwijs, zorg en leefgeld te regelen. Medio mei zijn we goed georganiseerd om uitvoering te kunnen geven aan de gezamenlijke opdracht voor alle gemeenten, waarin ook Waalre een grotere bijdrage gaat leveren in deze bijzondere omstandigheden.

Opvanglocaties in Waalre tweede ronde mei 2022

De oorlog duurt voort en Oekraïners vluchten nog steeds naar veilige landen. Vanuit het Rijk hebben wij opnieuw een taakstelling ontvangen bovenop de al gerealiseerde plekken. Voor onze regio betekent dat 2000 plekken (1^e fase) + 1000 plekken (2^e fase) = 3000 opvangplekken per 23 juni beschikbaar moeten zijn. Dat betekent dat we als gemeenten ook locaties die in eerste instantie niet in aanmerking kwamen, nu toch onderzoeken. Op de volgende manieren geven we daaraan vorm:

- Wij zijn bezig om de panden die in ons bezit zijn vrij te maken van de lopende overeenkomsten met de antikraak organisatie. Deze panden worden waar nodig verbeterd en ingericht. Daarna stellen wij ze beschikbaar via de Veiligheidsregio voor de gemeentelijke opvang van Oekraïners.
- Daarnaast hebben wij contact gelegd met de woningcorporaties in onze gemeente met de vraag in hoeverre zij vrijkomende woningen beschikbaar kunnen en willen stellen voor deze doelgroep. Dat betreft niet alleen reguliere vrijkomende woningen maar ook nieuwe locaties waar meerdere wooneenheden opgeleverd en toegewezen worden.
- Wij hebben contact gezocht met de hotelaccommodatie in onze gemeente voor kortdurende opvang (24 tot 72 uur) in de eerste fase. We gaan hen nu ook benaderen voor opvang voor een periode van enkele weken tot maanden.
- We hebben vastgoedeigenaren en het ondernemerscontact benaderd of hun leegstaande vastgoed beschikbaar gesteld kan worden voor gemeentelijke opvang. Een voorbeeld daarvan zijn leegstaande kantoren op Diepenvoorde en de schoolwoningen aan de Karel V laan. We zijn in afwachting van de reacties uit deze groep.
- En we zijn ook naar braakliggende terreinen op zoek om eventueel voor langere tijd woonunits op te realiseren. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken is ook een brede oproep voor huisvesting van vluchtelingen geplaatst in Weekblad de Schakel en via de social media kanalen van de gemeente.

U zult begrijpen dat dat betekent dat we op afspraken die we in het verleden hebben gemaakt met de omgeving misschien terug moeten komen. Dat kan erg gevoelig liggen. In de laatste paragraaf van deze brief meer over de communicatie over de plannen / locaties voor opvang.

Financiële compensatie

Vergoedingen voor Gemeentelijke Opvanglocaties voor Oekraïners (GOO)

In het Regionaal Beleidsteam (RBT) van 4 mei is de financiële compensatie aan gemeenten door het Rijk aan de orde geweest. Het RBT hecht er aan om deze compensatie nogmaals, zoals verwoord in de gepubliceerde Kamerbrief van half april nadrukkelijk onder de aandacht te brengen.

Normbedrag gemeentelijke opvanglocaties Oekraïners is vastgesteld

- Het kabinet heeft in een brief aan de Tweede Kamer het normbedrag voor de gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners gecommuniceerd. Gemeenten en veiligheidsregio's ontvangen een normbedrag van € 700 euro per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek (dit gaat om een gerealiseerd bed, en **niet** om een locatie).
- Het normbedrag is van toepassing voor de periode waarin de regelgeving van kracht is (vooralsnog een periode van 3 tot 6 maanden). Dat betekent dat het normbedrag gedeclareerd kan worden vanaf het moment dat een Gemeentelijke Opvanglocaties Oekraïners gerealiseerd is. Declaratie vindt plaats op basis van de SiSa systematiek door middel van een Specifieke Uitkering die op dit moment uitgewerkt wordt.

Contracten met locaties

- Gemeenten kunnen een contract aangaan met een locatie voor een termijn van maximaal 12 maanden. Daarbij vraagt het rijk gemeenten alleen lange termijncontracten af te sluiten als dit een kostenvoordeel oplevert ten opzichte van korte termijncontracten. Gemeenten worden ook gevraagd om rekening te houden met de mogelijkheid om de locatie op enig moment in te zetten voor andere doeleinden zoals spoedzoekers of studentenhuisvesting.
- Transitie- en transformatiekosten van panden vallen **niet** onder het normbedrag. Deze worden vergoed op basis van **werkelijke kosten**. Bij investeringen gaat dit uit van afschrijving. Binnenkort zal het ministerie van Justitie en Veiligheid vragen om voor dit soort kosten eerst een verzoek in te dienen, waar dan op korte termijn antwoord op komt. Daarbij wordt ook gewerkt aan beleidslijnen om gemeenten snel houvast te geven.

Vergoeding Particuliere Opvang Oekraïners (POO)

De Vergoeding Particuliere Opvang Oekraïners (POO) wordt nog uitgewerkt. Het bovengenoemde normbedrag geldt **niet** voor particuliere opvang. Financiële verstrekkingen aan personen in de POO moeten apart worden gedeclareerd. De wijze waarop gemeenten gecompenseerd worden voor deze financiële verstrekkingen wordt nader uitgewerkt in de nog te verschijnen Specifieke Uitkering (SPUK). Dit is niet afhankelijk van het gebruik van de opvangplek. Het uitgangspunt is dat gemeenten en veiligheidsregio's ook daarbij een reële compensatie ontvangen met als uitgangspunt dat gemeenten er als gevolg van de opvang van ontheemden niet slechter voor komen te staan dan daarvoor.

Overige kosten aparte vergoeding

Over de overige gemeentelijke kosten worden afzonderlijke afspraken gemaakt (met de ministeries OCW over onderwijs gerelateerde kosten en met VWS voor wat betreft

kosten gemeentelijke zorg en ondersteuning Wmo, jeugd, PG). In de brief wordt verder ingegaan op onder meer de registratiecode in BRP en afspraken om te voorkomen dat er negatieve effecten zijn op toeslagen van gastgezinnen.

Proces opvang vanuit POO naar GOO

Alle acties rondom de opvang, registratie en doorstroom naar (andere) locaties van vluchtelingen gaat altijd via een contact met de makelaars, aangewezen door de Veiligheidsregio. Wanneer vluchtelingen en/of particulieren zich melden bij een gemeente dat opvang niet langer mogelijk is, dan moet er in zo'n situatie contact opgenomen worden met de makelaars van het makelaarskantoor bij Microlab. Zij gaan met name over het plaatsen van vluchtelingen vanuit particuliere opvang (POO).

Het is de bedoeling dat een medewerker van de betreffende gemeente tijdens kantooruren contact met hen opneemt (per telefoon of mail), (dus niet de vluchteling of de persoon die opvang heeft verleent). Vervolgens wordt afgestemd wat nodig is om de vluchteling door te plaatsen naar een GOO-locatie. Wellicht is het niet in alle gevallen noodzakelijk dat de betreffende vluchteling ook fysiek naar het Microlab in Eindhoven komt.

Communicatie

Zolang nog niet duidelijk is welke plannen / locaties voldoen aan de eisen voor opvang van vluchtelingen, is sprake van een inventarisatie met mogelijkheden. Zodra deze aangedragen plannen / locaties mogelijkheden bieden, volgens het ministerie van JenV, de Veiligheidsregio en Vluchtelingenwerk, dan start direct de communicatie met omwonenden. Gezien de nijpende situatie is het belangrijk om de betekenisgeving van deze actie, huidige vraag en gezamenlijke opdracht, te benadrukken. Een contactpersoon zal bereikbaar zijn voor omwonenden om antwoorden op vragen en een eventuele toelichting te geven op de gekozen locatie die op dat moment dan nog verder bekeken wordt.

De meest actuele informatie voor inwoners staat op www.waalre.nl/Oekraine
De volgende regionale informatie komt op 12 mei.

We vertrouwen erop dat u met deze informatie voldoende op de hoogte bent van de lokale situatie.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhauer